

вирішуватися на рівні окремого регіону - забезпечення виконання ухвалених державних програм; на регіональному рівні: здійснення контролю за структурними зрушеннями в економіці регіону, забезпечення життєдіяльності та підтримки відповідного рівня життя населення, створення нормативної бази формування місцевих бюджетів.

А щодо реальних реформ, які можна розпочати впроваджувати вже сьогодні, то це можуть бути обмеження послуг та товарів, на які може бути витрачена матеріальна допомога при народженні дитини (наприклад: навчання, лікування, оздоровлення, купівля нерухомості), підтримка аграрного бізнесу, у вигляді надання податкової відпустки на строк 3 роки та зняття різних обмежень на її продаж (адже Україна є аграрною-потенціальною країною з 30% світових запасів чорнозему і треба це використовувати), побудова або реконструкція фабрик, на яких би могли працювати люди з обмеженою дієздатністю, це зробить їх суспільно значущими і вони зможуть отримувати додатковий прибуток окрім державної допомоги (при вдалому бізнес-плані ці фабрики ще й будуть приносити прибуток, а отже окупляться), відмова у виплаті субсидій всім, окрім пенсіонерів та інвалідів, матеріальне становище яких підлягає перевірці, згідно інструкцій (всі працездатні повинні бути забезпечені роботою, а не сидіти вдома і отримувати державні субсидії), чітке розділення між малим, середнім та крупним бізнесом і підтримка першого, бо він є оплотом середнього класу, а як зазначено у моїй роботі, середній клас є рушійною силою економіки, забезпечення сиріт безкоштовним навчанням (відповідно до знань та здібностей).

Керівник: Олех А.П., *вчитель-методист*

ФОРМУВАННЯ СПОЖИВЧОГО КОШИКА В УКРАЇНІ

Штурман О.О., *студент*

Конотопська філія ПВНЗ «Європейський університет»

В більшості країн світу рівень життя громадян давно визначається вартістю її «споживчого кошика». Тому методика обчислення споживчого кошика нині є надзвичайно актуальним питанням, оскільки на основі споживчого кошика формується прожитковий

мінімум, згідно з яким розраховують пенсії, соціальні пільги та виплати.

Метою дослідження є розглянути сучасної структури українського споживчого кошика, зокрема норми споживання, склад продуктів харчування, набір непродовольчих товарів та послуг і з'ясувати, наскільки споживчий кошик українського громадянина відповідає міжнародним нормам формування аналогічного кошика.

Споживчий кошик - асортимент товарів, що характеризує типовий рівень і структуру місячного (річного) споживання людини або сім'ї.

Поняття «*споживчий кошик*» нерозривно пов'язане із поняттям «*споживчий бюджет*», який, у свою чергу, може бути двох видів: *мінімальний споживчий бюджет (МСБ)* і *раціональний споживчий бюджет (РСБ)*. Перший визначається як набір продовольчих і непродовольчих товарів та послуг у натуральному і вартісному вираженні, що забезпечує задоволення основних фізіологічних і соціально-культурних потреб людини. *Раціональний (або оптимальний) споживчий бюджет* відображає споживання товарів і послуг, забезпеченість предметами культурно-побутового та господарського призначення згідно з науково обґрунтованими нормами та нормативами задоволення раціональних, тобто, розумних потреб людини.

Формуванням споживчого кошика в Україні безпосередньо займається Кабінет Міністрів України. На основі даних споживчого кошика та споживчого бюджету розраховуються такі показники, як мінімальна заробітна плата та мінімальна пенсія.

В Україні при розрахунку споживчого кошика використовується методологія Ленінградського інституту гігієни праці, розроблена ще у 1990 р. Так, згідно з цією методикою чоловікам на рік пропонують сім пар шкарпеток, дві сорочки та майки. Осіннє пальто взагалі не передбачене. Натомість, є куртка - одна на чотири роки. Щодо продовольчої частки в кошику, то українцям в день пропонують з'їсти менше ніж у блокадному Ленінграді (на початку блокади у 1941 році для тилкових бійців Червоної Армії хлібний пайок складав 600 г).

У світовій практиці вміст кошика переглядається кожні 4-5 років. Відповідно до ст.3 Закону України «Про прожитковий мінімум», в Україні мають діяти так само, але проміжки затягуються до дев'яти років.

Практика формування проектів споживчого кошика в Україні виявила низку питань, що потребують вирішення у найближчій перспективі. Робота з удосконалення споживчого кошика має передбачати оновлення структури споживчого кошика, врахування регіональних відмінностей, перегляд фізіологічних норм, врахування платних послуг, врахування суттєвого подорожчання основних продуктів харчування, адже саме вони чинять найбільший вплив на вартість споживчого кошика.

Формування споживчого кошика в теорії значно відрізняється від потреб людей на практиці. На сучасному етапі причиною поглиблення такої невідповідності стала економічна криза, яка вплинула на матеріальний стан суспільства. Проте на вищому рівні, тобто в Кабінеті Міністрів України, який відповідає за формування споживчого кошика та в Міністерстві економіки, розглядаються ідеї та проекти щодо вдосконалення системи розрахунку потреб людини, розширення та оновлення числа найменувань, які в майбутньому будуть входити до споживчого кошика.

Керівник: Васильченко Н.В., *ст. викладач*

КОНЦЕПЦІЯ БЕЗЗБИТКОВОСТІ В УМОВАХ ФІНАНСОВОЇ НЕСТАБІЛЬНОСТІ

Клунко Н., *студентка КІСУмДУ*

Невід'ємною частиною сучасного управління підприємством є аналіз беззбитковості. Аналіз беззбитковості найбільш корисний в нестабільних політично-економічних умовах та ефективно використовується підприємствами в наступних випадках:

- 1) для поточного планування при визначенні моменту подолання кризи;
- 2) для забезпечення інформацією під час розробки антикризових заходів шляхом аналізу впливу змін у ціні продукції, обсягах продажів, величині всіх видів витрат, включаючи й фінансові;
- 3) для оцінки проектів, спрямованих на фінансове оздоровлення компанії.

Економічна модель беззбитковості базується на розумінні сутності витрат в короткостроковому періоді. З огляду на можливості підприємства змінювати обсяги використання ресурсів у процесі